

A person wearing a light blue robe is holding a small, white, fluffy lamb. The person's hands are visible, gently cradling the lamb. The background shows a misty, mountainous landscape with green hills and a large, rocky cliff face under a soft, hazy sky. The overall scene is peaceful and evokes a sense of care and protection.

Kalinaw

**Pinaagi sa
Gingharian ni
Kristo**

Kalinaw Pinaagi sa Gingharian ni Kristo

*Unya ang pagkasoberano, gahum, ug kadungganan sa tanang gingharian ilawom sa langit ihatag sa balaan nga katawhan sa Labing Kataas-taasan. Ang iyang gingharian magpabilin hangtod sa walay katapusan, ug ang tanang magmamando mag-alagad ug mosunod kaniya. **Daniel 7:27***

Ang mga pahina sa kasaysayan natabonan sa dugo sa gubat. Ang mga panagbangi tali sa mga nasud halos pirme gihukman sa patlang sa gubat. Ang mga mananaw ug mga maalam nakakita sa usa ka adlaw nga kini nga walay kalooy ug walay pulos nga buhat hunongon, ug ang mga katawhan sa kalibutan modawat og usa ka matarong ug husto nga pamaagi sa pagpuyo uban sa usag usa. Ang mga propeta sa Bibliya, nga nagsulat ubos sa inspirasyon sa Balaang Espiritu sa Dios, nagtagna sa ingon nga panahon, nga nagpasabot nga kini matuman pinaagi sa pagtukod sa usa ka kalibutanong gobyerno o gingharian nga magpugos sa mga tawo sa tanang nasud sa pagsunod sa matarong ug husto nga mga balaod, diin pinaagi sa pagsunod niini masiguro ang unibersal ug malungtarong kalinaw.

Sa mga propesiya sa Bibliya bahin niining umaabot nga panahon sa kalinaw ilawom sa usa ka kalibutanong gobyerno, gihatag ang kasigurohan nga dili mapakyas ang balaang plano tungod kay ang gingharian sa saad usa ka literal ug gamhanang

gobyerno, hingpit nga naorganisar ug gamhanan kaayo nga andam sa pagtuman sa matag buluhaton nga gihatag niini sa mga propesiya. Mao kini ang gingharian ni Cristo; ug ang gingharian ni Cristo, ingon sa pagpadayag sa Bibliya, usa ka tinuod nga gingharian nga nagasunod sa prinsipyo sa " ". Mahitungod niining gingharian, ug kang Cristo, ang punoang Maghuhari niini, ang propeta nagtagna, "Sa pagdagaya sa iyang pagdumala ug kalinaw, walay katapusan." Isaias 9:6,7

Ang umaabot nga kalibutanong goyerno, nga mao ang gingharian ni Cristo, usa sa mga nag-unang tema sa Bibliya. Ang mga propeta sa Daan nga Tugon malipayong gipahayag ug gihulagway kini nga paghari nga gipalihok sa gahum sa Diyos. Usa sa unang paghisgot niini mao si Jacob, nga sa iyang higayon sa kamatayon nagpanghimatuud, "Si Juda usa ka anak sa leon: gikan sa biktima, akong anak, misaka ka: mihapa siya, mipungko sama sa leon, ug sama sa tigulang nga leon; kinsa ang makapukaw kaniya?" Ang scepter dili molayas gikan kang Juda, ni ang maghahatag sa balaod gikan sa taliwala sa iyang mga tiil, hangtud moabot si Siloh; ug kaniya ang katiguman sa katawoan." Genesis 49:9,10

Kining propesiya gipahayag samtang si Jacob ug ang iyang pamilya naa sa Ehipto. Sa Ehipto niadtong panahona, ang usa ka nagyuko nga leon mao ang hari-hariang simbolo sa paghari ug sa katungod sa pagdumala. Busa, ang propesiya nga naglarawan kang Juda ingon usa ka "leon nga nagyuko" usa ka hulagwayon nga paagi sa pag-ingon nga gikan niining

maharlikang tribo sa Israel moabot ang Usa nga gisaad sa Dios ni Abraham, Dios ni Isaac, ug Dios ni Jacob ingon ang "Binhi" nga mahimong Mesiyas ug Hari. Niining maharlikang Usa nga moabot, propetikanhong gihatagan ni Jacob ang titulo nga "Silo," nga nagpasabot og "malinawon." Ang iyang propesiya nga ang "pagkatigum sa katawhan" alang kang Shiloh nagpasabot lang nga kining Maghuhari nga ipadala ni Jehova, isip Prinsipe sa Kalinaw, magdala og kalinaw sa mga nasud.

Gipahayag ni Isaias ang pagkahimugso ug ang katapusang pagpasidungog sa paghari niining dakong Hari, nga nag-ingon, "Kay usa ka anak ang nanganak kanato, usa ka anak nga lalaki ang gihatag kanato; ug ang pagdumala anaa sa iyang abaga; ug ang iyang ngalan pagatawgon nga Katingalahan, Magtatambag, Gamhanang Dios, Walay Katapusang Amahan, Prinsipe sa Kalinaw." (Isaias 9:6). Sa ulahi sa iyang propesiya, gitawag ni Isaias kining umaabot nga Maghuhari sa yuta nga "Brach" ni Jehova, ug gipahayag nga kining "balaan nga Brach" ipadayag sa atubangan sa tanang nasud, ug nga "ang tanang tumoy sa yuta" makakita sa "kaluwasan sa Dios." Isaias 52:10

Mahitungod sa pagkahinapupul sa Mesiyas nga gingharian, misulat si David, "Ang tanang tumoy sa kalibutan maghinumdom ug mobalik sa Ginoo: ug ang tanang kaliwatan sa mga nasud mosimba sa imong atubangan. Kay ang gingharian iya sa Ginoo (Jehova). ug siya ang magmamando sa taliwala sa mga nasud." (Salmo 22:27,28). Nisulat usab si David mahitungod

sa gingharian ni Jehova, "Ang tanan nimong binuhatan magadayeg kanimo, Oh Ginoo; ug ang imong mga balaan pagapanalanginan ka. Sila mosulti sa himaya sa imong gingharian ug magasulti sa imong gahum; Aron ipahibalo sa mga anak sa tawo ang imong mga katingalahang binuhatan, ug ang himsog nga himaya sa imong gingharian. Ang imong gingharian mao ang gingharian nga walay katapusan, ug ang imong pagdumala magpabilin sa tanang kaliwatan." Salmo 145:10-13

Daniel, sa usa ka propesiya nga may kalabotan sa mga magmamando sa nagkalain-laing bahin sa karaang Imperyo sa Roma, nga gipahimutang sa Europa sa wala pa ang Unang Gubat sa Kalibutan, misulat, "Sa mga adlaw niining mga hari, ang Dios sa langit magatukod ug usa ka gingharian nga dili gayud mapukan: ug ang gingharian dili na ipabilin sa lain nga nga katawhan, kondili pagabungkagon kini ug pagalunawon ang tanang gingharian, ug kini magpabilin hangtod sa walay katapusan." Daniel 2:44

Sa Bag-ong Tugon

Gikuha lang nato ang pipila sa daghang mga saad nga narekord sa Daang Tugon nga may kalabotan sa gingharian, o kagamhanan, nga sa takdang panahon sa Dios magdumala sa kalibutan. Ang Bag-ong Tugon nagpadayon sa parehas nga makapahupay nga tema sa gingharian. Ang anghel nga nagpahibalo sa pagkahimugso ni Jesus miingon sa mga magbalantay sa karnero, "Ayaw kamo kahadlok ... kay kaninyo natawo karong adlaw sa siyudad ni David ang usa ka

Manluluwas, nga mao si Cristo ang Ginoo." Kalit lang, usa ka daghang langitnong panon ang nag-awit, "Gloria sa Dios sa kataas-taasan, ug kalinaw sa yuta, ug maayong buot sa mga tawo." (Lucas 2:10,11,14). Miingon usab ang anghel nga kining pahibalo sa pagkahimugso ni Cristo, ang gisaad nga Mesias, mao ang maayong balita nga sa katapusan moabot sa "tanang katawhan."

Ang mga paghisgot sa Bag-ong Tugon mahitungod sa Mesiyas, ang Hari, ug ang gingharian nga itukod Niya dili lamang sa kinaiya sa mga propesiya, kay kini nag-ila sa pagsugod sa pagtuman sa mga panagna sa Daang Tugon. Samtang, pananglitan, ang Daang Tugon nagpanagna nga moabot ang Hari, ang anghel nagpahibalo sa mga magbalantay nga karon siya nanganak na. Kining unang pagpadayag sa maayong kabubut-on sa Dios ngadto sa mga tawo, ingon pagtuman sa Iyang mga saad, nahimong tinuod na karon.

Si Juan nga Maninubig, ang katapusan sa mga propeta, misulti usab mahitungod sa natuman nga propesiya. Miingon siya, "Maghinulsol kamo, kay ang gingharian sa langit duol na." (Mateo 3:2). Ang Propeta Daniel nagpanghimatuud nga ang Dios sa langit magtukod og usa ka gingharian. Kinahanglan adunay hari sa usa ka gingharian, ug karon ang Hari nga Gisaad sa Dios sa langit nagpakita na sa pagkatawo ni Hesukristo.

Gipangwali ni Jesus, "Maghinulsol kamo: kay ang gingharian sa langit duol na." (Mateo 4:17). Usa ka mas literal nga hubad sa kini nga teksto nagpasabot,

sama sa gipahibalo ni Juan nga Maminar, nga ang Hari sa gingharian nga gisaad sa Dios sa langit miabot na ug naa na "sa duol," o taliwala sa katawhan sa Israel. Sa dihang gipadala ni Jesus ang iyang mga disipulo sa ministeryo, ang iyang sugo kanila mao, "Sa inyong paglarga, magwali kamo, nga nag-ingon, Ang gingharian sa langit duol na." Mateo 10:7

Ang nasud sa Israel nakahibalo sa mga saad sa gingharian sa Dios. Labi na gayud kini tinuod sa mga espirituhanong magmamando sa nasud, ang mga Pariseo, ug uban pa. Nahibalo sila nga daghan ang nagtuo nga si Jesus mao ang gisaad nga Hari nga magahari niining gingharian, ug nangayo sila kaniya kon "kanus-a moabot ang gingharian sa Dios." Mitubag si Jesus, "Ang gingharian sa Dios dili moabut pinaagi sa pagmatngon (ang hubad sa margin nag-ingon 'pinaagi sa panagway'). Dili usab sila mag-ingon, 'Ani-a diri!' o, 'Ani-a didto!' kay, ania karon, ang gingharian sa Dios anaa sa sulod kaninyo (sa margin, 'tali kaninyo')." Lucas 17:20,21

Ang mga Pariseo gamay ra o walay pagtuo nga si Jesus gipadala sa kalibutan sa Dios sa Israel aron itukod ang Mesiyantikong gingharian. Dili nila mahanduraw nga adunay bisan kinsa nga makahimo sa ingon ani nga buluhaton nga walay suporta sa usa ka dakong hukbo nga iyang magamit aron sakopon ang Imperyong Romano ug buhian ang nasud sa Israel gikan sa pagkaulipon niini sa mga Cesar. Nabati ni Jesus ang naa sa ilang hunahuna, busa iyang gipasabot nga ang gingharian sa , diin siya ang maghuhari, dili itukod sa ingon ani nga paagi. Dili kini

moabot, matod niya, uban sa usa ka gawasnong pasundayag sa kahimayaan ug himaya sama sa naandan sa kalibutan nga makita sa usa ka mananakop nga magmamando.

Sa pagkahibalo ni Jesus nga nagduha-duha ang mga Pariseo nga siya mao ang gisaad nga Hari sa Ginoo, iyang gipadayag pa, sumala sa husto nga hubad sa Griyegong teksto, nga ang Hari nga Ginoo sa langit naa sa ilang taliwala, nga nagtumong, siyempre, sa iyang kaugalingon. Kini usa ka mapangahas nga pahayag nga gipahayag batok niining mga hipokritang lider sa relihiyon, apan kini usa ka maayong pagpamatuod kanila, bisan pa man gamay ra, kung aduna man, ang mituo niini.

Ang usa ka dili maayong hubad niining teksto nakahatag og dakong kalibog kon unsa gayud ang gingharian sa langit. Sa usa ka hubad, nag-ingon kini, "Ang gingharian sa langit anaa sa inyong sulod." Kadtong dili motuo sa mga saad sa Dios nga magtukod og literal, tibuok kalibutan nga kagamhanan sa yuta, nga magdala og kalinaw ug kalipay sa katawhan, gikuha kining sayop nga hubad nga teksto aron paningkamotan nga mapamatud-an nga ang testimonya sa Bibliya mahitungod sa gingharian sa Dios nagtumong lamang sa usa ka himsog nga diosnong kahimtang sa kasingkasing ug hunahuna nga nakuha sa mga indibidwal nga misugot sa impluwensya sa moral ug etikal nga mga pagtulon-an ni Jesus, sama sa mga anaa sa iyang sermon sa bukid. Ang gipanghimatuud nga "pagdaghan" sa gingharian ni Cristo, ingon nila, makita sa

nagkadaghan nga mga tawo nga misumite sa ilang kaugalingon kang Cristo ug naningkamot sa pagtuman sa iyang mga sugo.

Ang dili pagkasinabtanay niining panan-aw dayon makita kon hunahunaon nato nga ang giingon nga pahayag sa mga Eselon sa langit gihimo ngadto sa mga Pariseo, mga tawo nga kapila na nga gitawag ni Jesus nga mga hipokrito, maputi nga lubnganan, ug mga anak sa Yawa. Unsaon kaha nga ang gingharian sa Dios naa sa sulod sa kasingkasing sa ingon nga mga tawo? Apan sa diha nga atong masabtan, sama sa nahisgutan na, nga ang tinuod nga gisulti ni Jesus mao nga ang Hari sa gisaad nga gingharian sa Dios sa langit naa sa taliwala sa mga Pariseo, klaro ang hunahuna ug kini uyon sa kinatibuk-ang testimonya sa mga Kasulatan bahin sa maong hilisgutan.

Murag lisod alang sa atong limitadong hunahuna, nga nahulog ug dili hingpit, ang pagtuo sa ideya nga ang Magbubuhat mubuhat gayud ug bisan unsang espesipiko alang sa iyang mga binuhat nga tawo. Kini nga kakulang sa pagtuo sa bahin sa nag-angkon nga katawhan sa Dios napadayag sa tanang kapanahonan. Giisip nila nga ang mga saad sa Dios matuman pinaagi sa paningkamot sa tawo; nga ang mga saad nagpasabot lang nga ang Dios magbutang sa iyang timbre sa pag-uyon sa unsay gihunahuna sa iyang mga sulugoon nga husto, ug sa ilang kadasig naningkamot sa pagtuman niini.

Tungod kay gipatay si Jesus sa iyang mga kaaway, ug milabay ang daghang katuigan nga walay ebidensya sa usa ka makita ug literal nga gingharian nga gitukod

niya bisan pa nga nabanhaw siya gikan sa mga patay, dali ug natural nga makahukom nga ang mga saad sa gingharian sa Bibliya nagtumong lamang sa kung unsa ang makab-ot sa mga sumusunod kang Jesus. Niturok ang mga malimbungong hunahuna tungod niining kakulang sa pagtuo ug pagsabot. Ang kadaghanan sa mga nag-angkon nga Kristohanon sa ulahi misumpay sa sibil nga mga kagamhanan, ug gitawag ang ilang dili balaan nga panaghiusa nga Kristohanong Gingharian, o Gingharian ni Kristo. Gidagsa sa milyon-milyon nga uban, labi na sa ulahing mga katuigan niining panahona, ang ideya, sama sa nahisgutan, nga ang Gingharian ni Kristo usa lamang ka matarong nga impluwensya, o balaan nga pagdasig sa kasingkasing sa mga Kristohanong magtutuo.

Dili niini nga Kalibutan

Sa dihang gidala si Jesus sa atubangan ni Pilato sa iyang mga kaaway, ang pasangil nga ilang gipahamtang batok kaniya mao nga nag-angkon siya nga usa ka hari. Ang ingon nga pag-angkon, kon tinuod, maghimo kaniya nga silotan sa pagkantra-estado batok sa Imperyong Romano. Gikompirma ni Jesus nga siya miabot sa kalibutan aron mahimong usa ka hari, apan iyang gipasabot, "Ang akong gingharian dili gikan niining kalibutan (Griyego, 'kosmos', sosyal nga kahimtang): kon ang akong gingharian gikan niining kalibutan, makig-away unta ang akong mga sulugoon aron dili ko mahatag sa mga Hudiyo: apan karon ang akong gingharian dili gikan dinhi." Juan 18:36,37

Ang pahayag ni Jesus nga ang iyang gingharian dili gikan niining kalibutan, ug kon mao pa gani, makig-away unta ang iyang mga sulugoon, nagbutang og langitnong pagdiskandas sa tanang militar nga operasyon nga gipasiugda ug gihimo sa ngalan ni Cristo ug nag-angkon nga alang sa pagpalambo sa mga interes sa iyang gingharian. Sumala niining lagda sa lihok nga gipadayag ni Jesus, ang tanang gitawag nga balaang gubat sa mga siglo wala gyud balaan, kondili dili balaan, ug wala awtorisado sa Dios.

Labaw pa, ang pagpasabot ni Jesus nga ang iyang gingharian dili gikan niining kalibutan nagpasabot nga ang tawhanong konsepto sa sibilisasyon nga gitawag og "Kristohanong Kalibutan," nga nagpasabot sa gingharian ni Kristo, usa ka sayop nga ngalan, ug sa tinuod, usa ka peke nga bersyon sa tinuod nga gingharian ni Kristo. Busa, ang tanang e , ang nagkalain-laing pilosopiya nga malimbungon nga nag-aplikar sa mga saad sa gingharian sa Bibliya ngadto sa lain-laing malimbungon nga paningkamot sa tawo aron magtukod og mas maayong kalibutan, wala maguyon ug supak sa langitnong plano alang sa pagtuman sa mga saad sa Dios.

Walay matarong nga rason nganong ang matinudanon ug matinahuron nga mga estudyante sa Bibliya misulod niining mga pilosopiyang tawo, o nadani kanila, kay gipahibalo ni Jesus nga walay bisan kinsa ang angay magdahom nga matukod ang iyang gingharian sa kasamtangang kapanahonan. Pipila ka adlaw lang sa wala pa gisultihan ni Jesus si Pilato nga ang iyang gingharian dili gikan niining kalibutan,

naghisgot siya og usa ka parabula ngadto sa iyang mga disipulo nga gituyo aron tudloan sila sa maong hinungdanon nga kamatuoran. Ang parabula naghisgot sa usa ka maimpleng tawo (nga naglarawan kang Jesus) nga miadto sa layong nasud aron madawat ang gingharian ug mobalik. Ang pasiuna sa parabula nagpatin-aw nga kini gisaysay ni Jesus tungod kay ang iyang mga disipulo nagtuo nga ang iyang gingharian motungha dayon. Lucas 19:11,12

Paglaum sa mga Disipulo

Ang mga disipulo ni Jesus tinuod nga nagtuo nga siya mao ang Mesiyas, ang dakong Hari, nga gipahayag sa mga propeta sa Daang Tugon. Nagtuo sila nga miabot siya aron itukod kana nga gingharian sa saad, kana nga "gobyerno" nga molapad ang impluwensya hangtod kini moabot sa tibuok kalibutan ug magdala og kalinaw ug kalipay sa tanang katawhan. Sakto sila sa niini nga pagtuo. Apan ilang gilauman nga si Jesus dayon magtukod niining katingalahang ug gamhanang gingharian. Sa niini sila nasayop, sama sa gipadayag sa parabula sa "usa ka maalamat nga tawo."

Kining sayop nga panan-aw sa mga disipulo ni Jesus mapasaylo ra kaayo, kay gidala man sila niya sa pagtuo nga sila mahimong prominente nga kauban niya sa iyang gingharian, ug sa ilang limitadong panan-aw sa plano sa Dios, nagpasabot kini nga ang gingharian ni Cristo kinahanglan nga matukod sulod sa ilang natural nga kinabuhi. Unsaon pa kaha, sumala sa ilang pangatarungan, nga sila makapanag-iya uban ni Jesus sa pagdumala sa gingharian? Unsaon pa kaha

matuman ang saad ni Jesus, "Ayaw kamo kahadlok, gamay nga panon; kay malipayong buot sa inyong Amahan nga ihatag kaninyo ang gingharian"? Lucas 12:32

Ang mga apostoles dako kaayo ang ilang kabalaka sa posibilidad nga maapil sila kang Jesus sa pagdumala sa iyang gingharian ug daghan sila'g hisgutanan bahin niini sa ilang kaugalingon. Si Santiago ug si Juan labi pang nangandoy nga makab-ot ang pinalabi nga mga posisyon sa gingharian ug pinaagi sa ilang inahan nangutana sila kang Jesus kon ang usa kanila mahimong molingkod sa iyang tuo ug ang usa sa iyang wala sa iyang gingharian. Wala giingon ni Jesus nga dili sila mahimong kauban niya sa iyang gingharian, kay gihatagan na niya sila og rason nga motuo nga mahimong kauban sila. Gipahibalo lang niya kanila ang dako nga presyo nga ilang bayaran aron makig-uban kaniya. Nangutana siya, "Makainom ba kamo sa kopa nga akong imnon, ug mabunyagan sa bunyag nga akong gibunyagan?" Ang ilang tubag mao, "Makaya namo." Mateo 20:20-22

Mitubag si Jesus kang Santiago ug Juan, nga miingon, "Tinuod nga mainom kamo sa akong kopa, ug mabunyagan sa bunyag nga akong gipanublan: apan ang paglingkod sa akong tuo , ug sa akong wala, dili akoa ang paghatag, kondili ihatag kini sa mga giandam sa akong Amahan." (Mateo 20:23). Busa, samtang wala saad-i ni Jesus kining duha ka pinalanggang apostoles og usa ka piho nga posisyon sa iyang gingharian, nga nagpasabot nga wala siya'y awtoridad sa paghimo og ingon nga pagtudlo, iyang gikumpirma

ang ilang pagsabot nga ila usab pagabuhaton ang pagdumala sa gingharian uban kaniya kon mapamatud-an nila ang ilang pagka-angay pinaagi sa pag-inom sa iyang "kopa" ug pagbatismo sa iyang "bautismo."

Samtang ilang gipamatud-an nga sila "makaya," o andam, sa pagtuman niining mga gikinahanglan, duha-duha kon nasabtan ba nila niadtong panahona unsa gayud ang gipasabot sa pag-inom sa "kopa" ni Jesus, ug sa pagbunyang sa iyang "bunyang." Sama sa ulahi nga gipadayag sa Bag-ong Tugon, giimbitar ni Jesus ang iyang mga disipulo nga mag-antos ug mamatay uban kaniya. Kung nasabtan nila kini, nahibalo unta sila nga dili sila makig-uban kang Jesus sa himaya sa iyang gingharian sa bisan unsang paagi hangtud nga mabanhaw sila gikan sa mga patay, ug nahibalo sila nga dili kini mahitabo hangtud sa katapusan sa mosunod nga kapanahonan. Juan 11:24; Mateo 13:39

Ang "kopa" ni Jesus mao ang usa ka kopa sa pag-antos ug kamatayon, ug gitam-is niya kini hangtod sa katapusan. Ang iyang "bunyang" mao ang bunyang sa kamatayon, nga ang iyang paglubong sa tubig ni Juan nga Maminyo mao lamang ang simbolo niini. Nagsulat si Pablo, "Wala ba kamo masayud nga kita nga tanan nga nabunyagan ngadto kang Cristo Jesus, kita tanan nabunyagan ngadto sa iyang kamatayon?" (Roma 6:3). Walay mas klaro pa sa Bibliya kaysa sa kamatuoran nga ang mga disipulo ni Jesus niining panahona giimbitar nga mosunod sa iyang mga lakang sa paghalad sa kaugalingon hangtod sa kamatayon.

Kauban niining mga kondisyon sa pagka-disipulo mao a , ang mga saad nga kadtong magpabiling matinud-anon niini magahari uban kaniya sa iyang gingharian.

Gisulat ni Pablo, "Masaligan gayud kini nga pulong: Kay kon namatay kita uban kaniya, mabuhi usab kita uban kaniya; kon mag-antos kita, maghari usab kita uban kaniya." (2 Timoteo 2:11,12). Usab, "Karon, kon kita mga anak, kita usab mga manununod – mga manununod sa Dios ug kauban nga mga manununod kang Cristo, kon tinuod gayud nga nag-antos kita uban kaniya aron kita usab makig-ambit sa iyang himaya."" (Roma 8:17). Human sa iyang pagkabanhaw miingon si Jesus, "Sa makadaog, ihatag ko ang katungod sa paglingkod uban kanako sa akong trono, sama sa akong pagdaog ug paglingkod uban sa akong Amahan sa iyang trono." (Pahayag 3:21). Miingon usab si Jesus, "Pagmatinud-anon hangtod sa kamatayon, ug ihatag ko kanimo ang korona sa kinabuhi." (Pahayag 2:10). Ug unya ana ang katingalahang saad ngadto niining mga matinud-anon nga sila mogawas gikan sa kamatayon sa "unang pagkabanhaw" aron "mabuhi ug magahari uban ni Cristo sulod sa usa ka libo ka tuig." Pahayag 20:4,6

Gipanganak sa Espiritu

Sa Juan 3:1-13 gisultihan kita mahitungod kang Nicodemus, usa ka pangulo sa Israel, ug sa iyang pagbisita kang Jesus sa gabii aron makakat-on pa og dugang mahitungod sa iyang mga pagtulon-an. Gipasabot ni Jesus kang Nicodemo nga kinahanglan nga matawo pag-usab ang usa ka tawo aron

makasulod sa gingharian sa Dios. Katingalahan kaayo kini kang Nicodemo, ug nangutana siya kon giunsa kini mahimo. Dili natural nga pagkahimugso ang gipasabot ni Jesus, kondili pagkahimugso sa Espiritu. Gipasabot niya niining magmamando sa Israel nga ang mga natawo sa Espiritu sama sa hangin; buot ipasabot, gamhanan, apan dili makita.

Siyempre, wala gyud masabti pag-ayo ni Nicodemus ang gipasabot ni Jesus, apan sa kahayag sa mga sumusunod nga pagtulon-an sa Bag-ong Tugon, makita nato karon nga klaro kaayo nga kadtong mag-ambit sa paghari sa gingharian uban kaniya kinahanglan una nga makasinati og kausaban sa kinaiyahan, sama sa iyang nabuhat. Gihatag ni Jesus ang iyang unod, ang iyang pagkatawo, alang sa kinabuhi sa kalibutan. (Juan 6:51). Kini nga halad sa iyang tawhanong kinabuhi maoy naghatag og pagluwas sa kalibutan sa katawhan ug magasiguro sa tanan og usa ka kahigayunan nga mabalik ang kinabuhi sa panahon sa gingharian ni Cristo. (Hebreohanon 2:9; 1 Timoteo 2:3-6). Ug, human siya gipatay sa unod, gibanhaw si Jesus gikan sa mga patay nga usa ka himayaong mahimayaong binuhat, nga gihatagan sa tanang gahum sa langit ug sa yuta. Hebreohanon 1:1-4; Mateo 28:18

Kadtong nag-antos ug namatay uban ni Jesus, ug sa pagkabanhaw gipahitas-on aron mabuhi ug maghari uban kaniya, makasinati usab og kausaban sa kinaiyahan gikan sa pagka-tawo ngadto sa pagka-diyosnon. Nagsulat si Pedro nga "gitagaan kita og labaw pa nga dagkong ug bililhon nga mga saad" aron

pinaagi niini mahimong mga kabahin kita sa diyosnong kinaiyahan." (2 Pedro 1:4). Nagsulat usab si Pedro mahitungod sa mga Kristohanon nga ang Langitnong Amahan "nanganak kanato pag-usab ngadto sa usa ka buhing paglaum, pinaagi sa pagkabanhaw ni Jesu-Cristo gikan sa mga patay ngadto sa usa ka panulondon nga dili malaglag, ug dili mahugawan, ug dili malata, nga gitipigan sa langit para kaninyo (margin, para kanato)." 1 Pedro 1:3,4

Ang ingon ani nga mga saad, nga tungod sa sayop nga pagsabot, nagmugna sa sayop nga pagtuo nga ang tanan nga maluwas pinaagi kang Jesu-Cristo magpuyo hangtod sa kahangturan sa langit. Apan dili gyud kini ang tuyo. Kining mga langitnong saad alang lamang sa mga tuman-sunod kang Jesus; kadtong nagdumili sa ilang kaugalingon, nag-alsa sa ilang krus, ug nagsunod kaniya ngadto sa sakripisyong kamatayon. (Mateo 16:24). Dili sila giimbitar aron maghalad aron makab-ot ang kaluwasan, kondili aron mapamatud-an nga takus sa pagpuyo ug paghari uban ni Cristo niadtong himayaong gingharian sa saad: ang gingharian nga magtukod og kalinaw sa yuta ug maghatag og kahimsog, kalipay, ug kinabuhi nga walay katapusan alang sa tanan nga mosunod sa mga matarong nga balaod niini.

Kini nga pagpasidungog ngadto sa langitnong himaya mao ang gipasabot ni Jesus sa pagkahimong "natawo sa Espiritu." (Juan 3:5,6). Bisan tuod ang matag tinuod nga sumusunod sa Magwawaras, niining kinabuhi, gipanamkon ngadto niining langitnong paglaum, dili pa mahitabo ang esprituhanong pagkatawo hangtod sa

pagkabanhaw. Uyon kini sa pagpasabot ni Jesus nga kadtong natawo sa Espiritu, sama sa hangin, dili makita sa mata sa tawo, ug gamhanan. Kauban ni Jesus, kining klase, nga gitawag gikan sa kalibutan ug napamatud-an nga matinud-anon atol sa karon nga kapanahonan, mao ang magtukod sa espirituhanong hugna sa Mesiyantikong gingharian. Sa parabula sa trigo ug sagbot, gitawag ni Jesus kini nga mga "anak sa gingharian," ug gipasabot nga sila "mosidlak sama sa adlaw sa gingharian sa ilang Amahan." Mateo 13:25-30,36-43

"Yawi" sa Gingharian

Ang imbitasyon nga mosunod sa mga tiil ni Jesus, ug busa makakwalipikar alang sa pagka-kauban nga manunod sa iyang gingharian, gipahibalo pinaagi sa Ebanghelyo: ang maayong balita sa pagluwas pinaagi kang Jesus ug ang kahigayunan sa kinabuhi nga moabot sa mga tawo pinaagi sa mga ahensya sa iyang gingharian. Gipasabot ni Jesus nga pinaagi lamang sa pagdumili sa kaugalingon mahimong tinun-an niya ang bisan kinsa. (Mateo 16:24). Apan ang masipit nga dalan sa sakripisyo wala gayud giablihan hangtod sa Pentekostes, nga nahitabo pagkahuman sa kamatayon ug pagkabanhaw ni Jesus.

Gisaad ni Jesus kang Pedro nga ihatag kaniya ang "yawe" sa gingharian sa langit; busa si Pedro gayud ang sa Adlaw sa Pentekostes nagpahibalo sa maayong balita ug opisyal nga nagbukas sa pultahan padulong sa gingharian. (Mateo 16:19). Kini alang sa mga magtutuo nga Hudiyo. Sa ulahi, si Pedro usab ang

unang nagpahibalo sa Ebanghelyo sa gingharian ngadto sa mga Hentil. Nahitabo kini sa balay ni Cornelio, ang unang Hentil nga nakapaniwala. Busa, gigamit ni Pedro ang mga yawi sa gingharian.

Dili kini nagpasabot nga natukod ang gingharian sa Pentekostes, sama sa sayop nga pagtuo sa kadaghanan. Nagpasabot lang kini nga nagsugod na ang pagpili sa mga magdumala uban ni Jesus sa gingharian. Ang mga yawi sa gingharian sa langit nga gigamit ni Pedro mao ang yawi sa kahigayunan sa pagdumala sa gingharian isip kauban nga mga manununod uban ni Kristo. Lisod ang dalan paingon niining hataas nga posisyon sa gingharian. Miingon si Pablo nga pinaagi sa "daghang kasakit" makasulod ang bisan kinsa sa gingharian. Buhat 14:22

Kadtong gitawag sa Dios ngadto niining gihimaya nga posisyon sa gingharian dili, isip lagda, ang mga bantugan, ang mga gamhanan, o ang mga maharlika ning kalibutan, bisan pa man walay pagdumili batok kanila. Kini tungod lang kay sa ilang karon nga mga posisyon sa dungog ug awtoridad, ang mga kondisyon sa "masipit nga dalan" daw mahal kaayo. Nisulat si Santiago, "Dili ba gipili sa Dios ang mga kabus ning kalibutan nga manggaranon sa pagtuo, ug mga manununod sa gingharian, nga iyang gisaad sa mga nagahigugma kaniya?" (Santiago 2:5). Apan bisan manggaranon o kabus, gamay o dako sumala sa mga sukdanan ning kalibutan, gitudlo ni Jesus nga ang tanan kinahanglan mahimong sama sa "mga gamay nga bata" mapainubuson, inosente, ug bataon aron makasulod sa gingharian. "Sa ingon niini," miingon

siya, "ang gingharian sa langit." (Mateo 18:3; Marcos 10:14,15). Dili nagpasabot si Jesus dinhi nga ang gingharian pagapuno sa mga bata pa lang.

Si Juan nga Manunubig

Miingon si Jesus, "Sa tanang natawo sa mga babaye, walay mas dako kay kang Juan nga Maminar; apan bisan pa niana, ang labing gamay sa gingharian sa langit mas dako kay kaniya." (Mateo 11:11). Kung ang pagsulod sa gingharian sa langit usa ka paagi sa pag-ikyas gikan sa kalayo sa impyerno, sama sa pagtudlo sa tradisyonal nga teolohiya, unsa kaha ka katingalahan kining pahayag ni Jesus. Apan mapasalamaton kita sa Diyos tungod sa mas lawom nga pagsabot kaysa niini sa gingharian. Dinhi, sama sa daghang uban pang mga higayon, gigamit ni Jesus ang pagpadayag nga "gingharian sa langit" aron ipasabot ang espirituhanon o langitnong bahin niining himayaong gisaad nga kagamhanan nga sa ulahi maghari ug magpanalangin sa tanang nasud; ug si Juan nga Manunubig wala'y bahin sa langitnong yugto sa gingharian.

"Ang balaod ug ang mga propeta hangtod kang Juan:" miingon si Jesus, "sukad niadto gipangwali ang gingharian sa Dios." (Lucas 16:16). Mahitungod sa Balaod nga gihatag sa bukid sa Sinai, ug sa mga ganti nga gitanyag alang sa pagsunod niini, ang Ginoo miingon sa katawhan sa Israel, "Kon maminaw kamo gayud sa akong tingog, ug tumanon ang akong pakigsaad, ... kamo mahimong gingharian sa mga pari alang kanako, ug usa ka balaan nga nasud." (Exodo

19:5,6). Ang nasud sa kinatibuk-an wala makapasar alang niining gisaad nga posisyon isip usa ka gingharian sa mga pari. Apan ang mga patriyarka sa karaang panahon, bisan wala sila ilalom sa sinulat nga Balaod, matitud-anon sila sa mga sugo nga gipahayag niini, ug tumanon sa Dios ang Iyang saad kanila.

Tanan niining "Mga Baraan sa Karaan" matitud-anon nga nag-alagad sa Dios tungod kay nagtuo sila sa mga saad sa gingharian sa Mesiyas. Wala gihatag sa Dios kanila ang langitnong paglaum. Ang ilang gilauman mao ang pagkabanhaw pag-usab ingon nga mga tawo dinhi sa yuta. Gihisgutan ni Pablo ang kadaghanan kanila sa ika-11 nga kapitulo sa Mga Hebreo ug gisaysay ang ilang pag-antos alang sa pagkamatarong, ug gipasabot nga nag-antos ug namatay sila, nga nagtuo nga makabaton sila og "mas maayong pagkabanhaw." (Hebreohanon 11:35,39-40). Kana nga mas maayong pagkabanhaw magpasabot sa pagkahingpit sa tawo ug sa posisyon isip mga magtutudlo ug mga lider sa katawhan.

Miingon si Jesus sa mga tawo sa iyang panahon, "Adunay paghilak ug pag-ungol sa ngipon, sa diha nga makita ninyo si Abraham, ug si Isaac, ug si Jacob, ug ang tanang propeta (lakip na si Juan nga Manunubig, ang katapusan sa mga propeta), sa gingharian sa Dios, ug kamo mismo gipahawa. Ug moanha sila gikan sa sidlakan, ug sa kasadpan, ug sa amihanan, ug sa habagatan, ug moupo sila sa gingharian sa Dios." Ang salaysay ni Mateo nagaingon nga moupo sila uban kang "Abraham, ug Isaac, ug Jacob." Gikilala usab ni

Mateo kadtong "gipahawa" ingon nga "mga anak sa gingharian." Lucas 13:28,29; Mateo 8:11,12

Ang "mga anak sa gingharian," kadtong pinaagi sa pagkamatinud-anon sa Balaod unta makakwalipikar nga mahimong "gingharian sa mga pari," sa dihang mausab sila gikan sa kamatayon, , dako kaayo ang ilang kaguol sa dihang madiskubre nila nga wala sila nag-okupar niining dungog nga posisyon. Ang ilang kaguol gihulagway pinaagi sa hugpong nga pulong, "paghilak ug pag-ungol sa ngipon." Apan gipasabot ni Jesus kinsa ang mopuno niining posisyon. Kini mao ang mga Karaan nga Dungog, "si Abraham, si Isaac, ug si Jacob, ug ang tanang mga propeta." Ang mga tawo moadto kanila sa kahulugan nga ila silang maila isip mga representante sa Mesiyantikong gingharian nga mao na unya ang magdumala sa mga kalihokan sa yuta.

Kini unya mao ang yutang hugna sa gingharian ni Cristo. Sa Salmo 45:16 gisultihan kita nga sila pagahimoon nga "mga prinsipe sa tibuok yuta." Bisan tuod si Juan nga Maninubig dili kauban ni Jesus sa langitnong hugna sa gingharian, siya usa sa mga yutang "prinsipe" nga magrepresentar sa langitnong mga magmamando, si Cristo, ug sa mga matitud-anon nga nag-antos ug namatay pinaagi sa pagsunod sa iyang mga lakang sa paghalad sa kaugalingon.

Busa, hingpit na ang mga organisasyonal nga han-ay sa gingharian ni Cristo. Ang mga kawani niini, sa langitnong ug yutang hugna, gisulayan ug natudloan daan, ug gibanhaw gikan sa mga patay aron kuhaon ang ilang mga posisyon isip mga magmamando ug

magtutudlo sa maong gingharian. Si Jesus mao ang unang nabanhaw gikan sa mga patay, ug sa tibuok karon nga kapanahonan siya ang nagdumala sa pagtawag ug pagbansay sa iyang mga kauban nga manununod. Siya nagsilbi isip ilang Abogado sa trono sa langitnong grasya. Siya mao ang ilang Maayong Magbalantay, ilang Tigpamulong, ug Giya. Siya mao ang ilang Ginoo ug Magtutudlo, ilang Ulo.

Sa pagkahuman sa buluhaton sa pagtawag ug pagbansay sa iyang kauban nga mga manununod, ug sa pagkahuman sa ilang pagkabanhaw gikan sa mga patay ug pagpasaka ngadto sa pagka-diyosnong kinaiya, unya moabot ang "mas maayong pagkabanhaw" sa ilang mga tawo nga representante, ang "mga prinsiphe," ug magkahiusa, sa panaghiusa ug himaya, kining duha ka hugna sa dugay nang gisaad nga gingharian magsugod na sa paglihok.

Aduna usab "dakong kadaghanon" sa espirituanong "mga sulugoon" sa gingharian. Kini nga mga tawo, gisultihan kita, nga "sa atubangan" sa trono, dili "sa ibabaw" sa trono, dili mga magmamando sa gingharian. Bisan tuod wala direkta nga gisulti sa Kasulatan kung giunsa sila pag-alagad, daw ingon kini nga usa ka tagdugtong tali sa langitnong ug yutang bahin sa gingharian. Kini nga "dakong kadaghanon" gihulagway sa Pahayag 7:9,10,13-17.

Unsa ka hingpit ug hapsay nga organisado nga "gingharian," o gobyerno, kini! Sa Miika 4:1-4 kini simbolikong gihulagway ingon nga "bukid sa balay sa Ginoo." Ang bukid usa ka simbolo sa gingharian, ug ang balay mao ang nagdumala nga pamilya sa Dios, o

nagdumala nga panimalay. Niining propesiya, ang duha ka hugna sa gingharian gisimbulo isip "Siyon," ang espirituhanon, ug "Jerusalem," ang yutanon. Ang propesiya nag-ingon nga sa "katapusang mga adlaw" ang "bukid sa balay sa Ginoo itukod sa tumoy sa mga bukid, ... ug ang mga tawo modagayday ngadto niini."

Sa susamang propesiya nga narekord sa Isaias 2:2,3 nag-ingon kini "Ang tanang nasud modagsang ngadto niini, ug daghang katawhan ang moanha ug moingon, 'Umari kamo, mosaka kita sa bukid sa Ginoo, sa balay sa Dios ni Jacob; magtudlo siya kanato sa iyang mga dalan, ug maglakaw kita sa iyang mga agianan: kay ang , nga mogikan sa Siyon (si Cristo ug ang iyang mga sumusunod sa agianan), mogawas ang balaod, ug ang pulong sa Ginoo gikan sa Jerusalem (ang mga Balaang Tawo sa Karaan)."

Nagpadayon ang Miheas 4:3, "Siya," ang Ginoo, ang dakong Hari ug Hukom, "mohukom sa taliwala sa daghang katawhan, ug mosaway sa kusgan nga mga nasud sa halayo." Klaro kaayo gikan niini nga ang gingharian ni Cristo mag-ehersisyo og kusgan nga kontrol sa mga kalihokan sa tawo, bisan pa sa "pagpasaway" sa mga gamhanang nasud nga sa sinugdan dili mosimba sa matarong nga pagdumala niini. Dili mahimo nga ipahiuyon ang ingon ani nga mga propesiya sa sayop nga teyorya nga ang gingharian sa Dios usa ra ka matarong nga espiritu sa kasingkasing sa mga indibidwal.

Ingon nga resulta sa pagkat-on sa mga dalan sa Ginoo ilawom sa pagdumala sa gingharian ni Cristo, ug kung kinahanglan, sa pagka-"saway" o pagdisiplina sa

proseso, ang mga nasud, nagpadayon ang propeta, "ihaw-as nila ang ilang mga espada ngadto sa mga arado, ug ang ilang mga pika ngadto sa mga lagari sa pagputol sa mga sanga: ang nasud dili mosangko batok sa nasud, ni makat-on pa sila og gubat pag-usab. Apan sila maglingkod, ang tagsatagsa ilawom sa iyang baging ug ilawom sa iyang igos; ug walay makapahadlok kanila: kay ang baba sa Ginoo sa mga kasundalohan misulti niini." Miqueas 4:4

Mga Sakop sa Gingharian

Gawas pa sa kamatuoran nga ang gingharian ni Cristo adunay espirituhanon ug kalibutanong hugna, aduna usab kini mga magmamando ug mga ginamandoan, ang mga sakop. Importante sa pagtuon sa Bibliya nga timan-an kini nga kalainan. Sa dihang gisaad ni Jesus sa iyang mga disipulo nga mag-uban sila kaniya sa iyang gingharian, ang tinutukoy mao ang aspeto sa pagdumala sa gingharian, nga sila mahimong "mga hari ug mga pari" sa gingharian uban kaniya. (Pahayag 5:10; Pahayag 20:4,6). Ang kawatan sa krus nangayo kang Jesus nga hinumduman siya sa iyang gingharian, ug mitubag si Jesus, "Sa tinuod ginasulti ko kanimo karon, kauban ka nako sa paraiso." (sayop ang pagbutang sa kuwit sa daghang hubad). (Lucas 23:43). Kini usa ka saad sa kawatan nga siya mahimong usa sa mga sakop sa gingharian.

Ang rason nganong gigamit ni Jesus ang pulong nga Paraiso dinhi mao nga ang iyang gingharian mobalik sa kahimtang sa Paraiso sa tibuok yuta. Ang atong unang mga ginikanan misupak sa balaod sa Dios ug

gipahawa gikan sa Paraiso, apan ang kabubut-on o balaod sa Dios ibalik sa gingharian, ug ang Paraiso mabalik. Ang tibuok yuta mahimong sama sa Hardin sa Eden ug mapuno sa nabalik ug napahingpit nga kaliwatan sa tawo. Kini nga mga tawo mahimong mga sakop sa gingharian. Ug unsa sila ka malipayon nga mga sakop!

Pinaagi sa pag-usab sa paggamit sa "bundok" isip simbolo sa gingharian, gisulat sa Propeta Isaias nga sa kini nga bundok "lunokon sa Ginoo ang kamatayon sa kadaugan; ug pahiran sa Ginoo nga Dios ang mga luha gikan sa tanang nawong." (Isaias 25:6-9). Kadtong namatay pagabanhawon gikan sa kamatayon ug hatagan og kahigayunan nga malingaw sa mga panalangin nga nagahatag kinabuhi sa gingharian. Gisaad kini kanato ni Apostol Pablo sa iyang unang sulat ngadto sa simbahan sa Corinto, kapitulo 15, kana nga katingalahang kapitulo mahitungod sa pagkabanhaw sa mga patay. Una, iyang gihulagway ang pagkabanhaw sa mga magkinabuhi ug maghari uban ni Cristo, nga nagpasabot nga kini nga mga tawo pagataason ngadto sa pagkawalay kamatayon. Nagpadayon siya sa pag-ingon, "Unya matuman ang pulong nga gisulat: Ang kamatayon gilunok sa kadaogan. O kamatayon, asa na ang imong turok! O lubnganan, asa na ang imong kadaogan?" 1 Corinto 15:54,55

Apil kini sa buhat sa gingharian. Gipasabot ni Pablo nga magahari si Kristo hangtod mapailalom sa iyang mga tiil ang tanang kaaway, ug nga "ang katapusang kaaway nga laglagon mao ang kamatayon." (1 Corinto

15:25-26). Niining himayaong buhat sa gingharian, makig-ambit ang mga sumusunod kang Jesus, kay kini mao ang gingharian nga, sumala sa atong teksto, "ihatag sa katawhan sa mga balaan sa Labing Halangdon." (Daniel 7:27). Mao usab kini ang gingharian nga gitagna sa Pahayag 11:15, diin atong mabasa, "Ang mga gingharian niining kalibutan nahimong gingharian sa atong Ginoo ug sa iyang Cristo; ug siya magahari hangtod sa kahangturan."

Samtang liboan ka tuig ang gigahin sa pag-andam alang niini nga gingharian, sa diha nga moabot na gayud ang panahon sa pagtukod niini, matuman niini ang tanan nga gisaad sa Dios. Ang awtoridad sa gingharian unang gipadayag sa kalibutan sa usa ka dakong "panahon sa kalisdanan, nga wala pa gayud mahitabo sukad pa sa paglungtad sa bisan unsang nasud," nga nagaguba sa "mga gingharian niining kalibutan." (Daniel 12:1; Mateo 24:3, 21, 22; Pahayag 2:26, 27). Apan labaw pa niini, sama sa gipadayag sa Pahayag 11:18, ang pagtukod niini magtimaan sa panahon sa pagkabanhaw sa mga patay, sa dihang ang mga "santo" niining panahona pagataason aron maghari uban ni Cristo sulod sa usa ka libong tuig sa espirituhanong hugna sa gingharian, ug sa dihang ang mga karaang propeta pagahimoon nga mga "prinsipe sa tibuok yuta."

Unya, usab, masidlak ang tibuok kalibutan, ug ang tanan, gamay ug dako, makat-on sa pagrespeto sa Ginoo. Kadtong magpadayon sa tinuyo nga pagsupak sa Dios ug sa pagkamatarong, nga gihulagway niining propesiya ingon kaditong "nagaguba sa yuta," sila

mismo pagagub-on gikan sa taliwala sa katawhan."
Buhat 3:23

Unya mahuman na ang buhat sa gingharian, ug ang Dios, ang Magbubuhat sa langit ug sa yuta, mahimong, sumala sa gipahayag ni Pablo, "tanang sa tanang." (1 Corinto 15:24-28). Busa, pinaagi sa mga ahensya sa gingharian, matuman pag-ayo ang hingpit nga pagtuman sa pag-ampo sa matag Kristohanon, "Moabot ang imong gingharian. Mahimo ang imong kabubut-on dinhi sa yuta, sama sa nahimo na sa langit." (Mateo 6:10). Walay pag-ampo nga gisang-at nga makadawat og mas hingpit ug mas himayaong tubag!